

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-302/23-T

Název	Základní škola Adolfa Záborského Rybí, příspěvková organizace
Sídlo	Rybí 110, 742 65 Rybí
E-mail	zsrybi@seznam.cz
IČO	75027194
Identifikátor	600137970
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Hana Frydrychová
Zřizovatel	obec Rybí
Místo inspekční činnosti	Rybí 110, 742 65 Rybí
Inspekční činnost na místě	7. 2. 2023 – 9. 2. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola Adolfa Záborského Rybí, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy a školní družiny. Jedná se o školu s 1. – 5. postupným ročníkem s nejvyšším povoleným počtem 90 žáků. K termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 57 žáků ve třech třídách. První ročník se vzdělává v samostatné třídě, v dalších dvou třídách jsou ročníky spojeny. V posledních dvou letech se počet žáků ve škole zvýšil o devět žáků. Speciální vzdělávací potřeby byly identifikovány u osmi žáků. Jeden žák se vzdělává podle individuálního vzdělávacího plánu. Školu navštěvuje jeden žák s odlišným mateřským jazykem. Vzdělávání probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání s motivačním názvem „Otevřený svět“, Školního vzdělávacího programu pro školní družinu a je zacíleno na vytváření bezpečného prostředí pro žáky, jejich orientaci v běžném životě a posilování souměřitelnosti ke škole a obci.

V době inspekční činnosti bylo v jednom oddělení školní družiny evidováno 30 žáků. Pro žáky je zajištěn provoz ranní a odpolední školní družiny. Školní stravování je v požadovaném rozsahu zajištěno v prostorách školy smluvně s nedalekou mateřskou školou. Informace o škole jsou dostupné na webových stránkách školy www.zsrybi.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy je ve funkci od roku 2012. Zpracovala srozumitelnou a reálnou koncepci rozvoje školy, která reaguje na aktuální potřeby žáků, pedagogických pracovníků i partnerů a jasně vymezuje úkoly potřebné k dosažení stanovených strategických cílů ve stěžejních oblastech výchovně-vzdělávací činnosti školy. Ředitelka při řízení školy i pedagogického procesu vychází z organizační struktury, která obsahuje stanovené kompetence zaměstnanců.

Zásadní pedagogické a organizační záležitosti ředitelka školy účelně projednává v pedagogické radě a na pracovních poradách. Vnitřní informační systém, založený zejména na každodenním osobním kontaktu a elektronické komunikaci zaměstnanců, je funkční. Škola má zpracovaný plán kontrolní a hospitační činnosti, který byl v letošním školním roce plněn v minimální míře. Četnost hospitací ředitelky školy byla nízká a nedocházelo systematicky k naplňování přijatých doporučení.

Od poslední inspekční činnosti v lednu 2016 došlo k obměně celého pedagogického sboru, což mělo pozitivní vliv na kvalifikovanost a odbornost pedagogů. V současné době se pedagogický sbor stabilizuje, jeho složení umožňuje plnit záměry a cíle deklarované ve školních vzdělávacích programech. Ve spojené třídě třetího a pátého ročníku se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pracují učitelé s účinnou podporou asistentky pedagoga, která zajišťuje také pomoc ve vzdělávání jednomu ukrajinskému žákovi.

Daší vzdělávání pedagogických pracovníků vychází z každoročně aktualizovaného plánu. Je realizováno hlavně podle potřeb, rozpočtových a organizačních možností školy. Prioritou jsou semináře vedoucí k prohloubení kvalifikace, vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, inovace školního vzdělávacího programu. Zařazování nově získaných metodických a odborných dovedností v praxi však není cíleně vyžadováno a ověřováno. Praktické využití se ve sledované části výuky projevilo jen ojediněle.

Nerovnoměrné rozdělení vzdělávacích aktivit mezi pedagogy a absence zaměření na zavádění poznatků ze vzdělávacích akcí se odráží v menším využití efektivních metod a forem výuky. Z anonymního dotazníkového šetření pro učitele a rozhovorů s nimi

vyplývalo, že mají zájem o vzdělávání zejména v této oblasti. Plánování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků nemá užší návaznost na koncepci a strategii vzdělávání.

Služby školního poradenského pracoviště zajišťuje metodička prevence a ředitelka školy, která vykonává zároveň funkci výchovné poradkyně. Vzhledem k velikosti pedagogického kolektivu úzce spolupracují se všemi pedagogickými pracovníky. Školní poradenské pracoviště spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, respektuje jejich doporučení pro práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Zpracovává pro ně především plán pedagogické podpory, individuální vzdělávací plán, využívá funkci asistentky pedagoga a rovněž předmět speciálně pedagogické péče.

Ředitelka průběžně vyhodnocuje stav materiálních podmínek školy. Více zdroje financování, zapojení do projektů, iniciativní přístup vedení školy v oblasti získávání dalších finančních prostředků a dobrá spolupráce se zřizovatelem umožňuje úspěšně realizovat vzdělávací programy. Ředitelka školy účelně hospodáří s finančními prostředky, které využívá pro realizaci strategických oblastí rozvoje školy a jejích priorit zaměřených na vybudování zázemí pro žáky, inovaci prostor a zkvalitnění výchovy a vzdělávání. Budova školy je průběžně rekonstruovaná a udržovaná. Proběhla rekonstrukce sociálních zařízení, bylo obnoveno vybavení počítačové učebny a školní internetové sítě, byla zařízena a vybavena třída školní družiny a doplněna školní zahrada hracími a vzdělávacími prvky.

Školní družina poskytuje zájmové vzdělávání účastníkům ze všech ročníků. Ke své činnosti využívá vlastní účelně vybavený prostor, který je esteticky přizpůsoben charakteru volnočasových aktivit. Žáci mají k dispozici i další prostory školy. Vybavení didaktickými pomůckami i materiálem pro tvořivé činnosti je na odpovídající úrovni a umožňuje naplňování školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání.

Škola vytváří dobré předpoklady pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků. Hlavní i vedlejší vstupy do budovy základní školy byly v době inspekční činnosti zabezpečeny proti vniknutí cizích osob. Žáci jsou seznamováni se školním řádem a prokazatelně poučováni o bezpečnosti a ochraně zdraví. Škola vede knihu úrazů společnou pro základní školu a školní družinu, kde jsou evidovány všechny úrazy a poranění vzniklé v průběhu výchovy a vzdělávání. Z této dokumentace vyplývá, že v současné době se úrazovost vyskytuje v minimální míře.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitační činnost, jejímž prostřednictvím byla hodnocena úroveň poskytovaného vzdělávání ve škole a školní družině proběhla ve všech třídách základní školy, školní družiny a u všech pedagogů. Vzdělávání bylo realizováno v souladu se školními vzdělávacími programy. Výuka ve škole navazovala na dosavadní znalosti a zkušenosti žáků. Společným znakem hospitovaných hodin byla přátelská atmosféra, vzájemný respektující a vstřícný vztah žáků a pedagogů.

Vzdělávací cíle vycházely z požadovaných výstupů. Žáci byli vhodně motivováni k plnění zadaných úkolů. Úvod hodiny byl obvykle zaměřen na opakování a upevňování získaných vědomostí z předcházející výuky, forma byla přizpůsobena věku a schopnostem žáků. Vyučující většinou úspěšně stimulovaly žáky k plnění naplánovaných činností. Poskytovaly jim dostatek času na vyřešení úloh a formulování odpovědí. Žákům se dostávalo podpory odpovídající jejich schopnostem. Úspěšně využívali osvojené znalosti a vědomosti z jiných vyučovacích předmětů. Zařazením aktivizačních a kooperativních metod dokázaly vyučující cíleně rozvíjet u žáků již dříve získané znalosti, rozvoj komunikativních a sociálních dovedností. V menší míře byli žáci vedeni k efektivní práci s chybou. Ve výuce nebyl

vytvářen dostatečný prostor pro vzájemnou spolupráci žáků a podněcování kritického myšlení. Nevyskytovala se práce ve skupinách a velmi málo byla zařazována práce ve dvojicích. Žáci minimálně využívali k získávání poznatků různé informační zdroje a jen v menší míře využívali poznatky z reálného života. Většina hodin postrádala úkoly pro žáky pracující rychlejším tempem a nebyly využívány úlohy s odlišnou kognitivní náročností. Zadané úkoly poskytovaly učitelkám informace o zvládnutí probíraného učiva. Při učebních činnostech bylo vždy dbáno, zejména v prvním ročníku, na vytváření a upevňování správných hygienických návyků správného sezení, psaní i na úpravu pracovního místa. Učitelky cíleně rozvíjely jemnou motoriku žáků, kteří většinou respektovali pravidla slušného chování, nevyskytovaly se vážnější kázeňské problémy. Dílčí pokroky podporovalo průběžné slovní hodnocení s využitím pochvaly a ocenění momentálního výkonu. Pozornost a aktivitu většiny žáků udržovaly stimulační prvky, didaktické hry a nabídka různorodých činností. Střídání metod a forem práce však neprobíhalo ve výuce vždy plynule. Ve většině hodin byly zařazeny relaxační chvíle a byly uplatňovány mezipředmětové vztahy. Ve výuce je třeba více podpořit častější práci s textem a účinně zapojit žáky do hodnocení svých spolužáků podle předem stanoveného kritériálního rámce.

U žáků se speciálními vzdělávacími potřebami bylo zohledňováno individuální pracovní tempo a tolerována případná vyšší míra chybovosti. Ve vyučovacích hodinách, kde byla přítomna asistentka pedagoga, byla sledována její efektivní práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, což se odráželo v kvalitě vzdělávání. Její velmi zodpovědný přístup ke spolupráci s učiteli a výuce se zřetelně projevoval ve zlepšování výsledků žáků.

V průběhu vzdělávání jsou žáci systematicky vedeni k rozvoji čtenářské gramotnosti. Využívají žákovskou knihovnu, která se z prostorových důvodů nachází v jedné třídě. Během výuky se žáci seznamují a pracují i s neučebnicovými a beletristickými texty. Rozvoj čtenářských dovedností podporuje u žáků také jejich zapojení do čtenářského klubu. Škola také organizuje pro žáky aktivity s místní knihovnou a je zapojena do projektu Národního pedagogického institutu Podpora práce učitelů, který podporuje metodicky práci učitelů v oblasti čtenářské gramotnosti.

V průběhu hospitací ve školní družině se střídaly činnosti odpočinkové a na ně vhodně navazující řízené činnosti vedené formou společné práce či spolupráce účastníků v menších skupinách. Vychovatelka cíleně vedla žáky k samostatnosti, zároveň byly rozvíjeny především jejich sociální a pracovní kompetence zaměřené na podporu jejich kreativity a tvořivosti, účastníci byli vhodně motivováni a průběžně pozitivně slovně hodnoceni. Do odpoledního programu bývá pravidelně zařazen pohyb ve venkovním prostředí. Vzdělávací nabídka školní družiny je průběžně po celý školní rok zpestřována řadou zajímavých akcí, které rozšiřují vzdělávací nabídku školy.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola má pro ověřování znalostí žáků, sledování a analýzu jejich průběžných i celkových výsledků vzdělávání nastavený fungující systém. Vyhodnocování probíhá na úrovni vyučujících, třídních učitelů a pedagogické rady, kde jsou výsledky žáků za jednotlivá klasifikační období pravidelně projednávány. Přehled o znalostech žáků škola získává prostřednictvím vlastních hodnotících nástrojů, a to zadáváním testů, písemných prací, ústním zkoušením i přímým pozorováním. Škola se zapojuje do externího zjišťování úrovně vědomostí a znalostí žáků a získává tak možnost objektivního srovnání i podle jiných než interně nastavených pravidel hodnocení. Z výběrového zjišťování výsledků žáků pátých tříd, provedeném po covidovém období ve školním roce 2021/2022, vyplynulo, že žáci dosáhli v matematice výborného hodnocení, v českém jazyce a v dovednostech usnadňujících učení

nadprůměrného hodnocení v porovnání s celorepublikovým průměrem. Ředitelka školy ve spolupráci s pedagogy výsledky analyzuje a přijímá opatření k udržení kvalitních výsledků, např. zapojením žáků do doučování a možností konzultací s vyučujícími. Adaptace žáků prvních ročníků na nové prostředí je bezproblémová. Ve školním roce 2021/2022 prospěli všichni žáci, z toho s vyznamenáním 90 % žáků. Jeden žák byl přijat ke studiu na osmiletém gymnáziu. Systém pro zjišťování úspěšnosti absolventů je nastaven. Informace o svých absolventech škola získává od žáků samotných, kteří kontaktují bývalé učitele osobně, nebo na akcích školy a také od zákonných zástupců žáků.

Školní poradenské pracoviště plánuje preventivní aktivity pro žáky na základě vyhodnocení potřeb a reflexe poznatků vyučujících. Hlavní cíle preventivního programu jsou také vhodně zapracovány do konkrétních témat ve výuce a průběžně naplňovány řadou aktivit během celého vzdělávacího procesu (tematicky zaměřené besedy, prožitkové učení aj.). Škola se nepotýká se zvýšeným výskytem projevů rizikového chování a nebyla zatím nutná ani spolupráce s odborem sociálněprávní ochrany dětí.

V hodnocení chování žáků výrazně převažují pochvaly. Sníženým stupněm z chování nebyl za poslední tři roky hodnocen žádný žák. K prevenci proti negativním vlivům a podpoře preferencí u nadaných žáků přispívá škola také širokou nabídkou kroužků (např. Klub zábavné logiky a deskových her, Klub anglického jazyka, Čtenářský klub, Hudebně - dramatický kroužek, Malý kuchtík apod.). Díky již tradiční spolupráci se Základní uměleckou školou Zdeňka Buriana Kopřivnice, která ve škole realizuje výuku, se žáci vzdělávají ve hře na hudební nástroje.

Žáci školy se každoročně úspěšně zapojují hlavně do školních a meziškolních soutěží, kde dosahují dílčích úspěchů. Ve školním roce 2021/2022 to byly soutěže přírodovědné, sportovní, matematické aj. Škola se pravidelně zapojuje také do charitativních sbírek Fondu SIDUS a Život dětem. Těchto akcí a soutěží se zúčastňují téměř všichni žáci a škola u nich takto, mimo jiné, přispívá k podpoře rozvoje sociální gramotnosti. Škola soustavně podporuje u žáků rozvoj environmentálního citění a výchovy, a to nejen během výuky, ale také řadou aktivit mimo vyučování, např. projektový den v záchranné stanici pro zvířata.

Partnerské vztahy s externími organizacemi pozitivně ovlivňují kvalitu výchovně vzdělávacího procesu. Škola v rámci podpory kompetencí žáků a rozšíření vzdělávací nabídky udržuje velmi dobrou spolupráci s místními spolky (místní knihovna, Česká obec sokolská aj.) a sdružením rodičů, kteří se spolupodílí na organizaci akcí pro žáky. Pro budoucí žáky prvních tříd a jejich rodiče pořádá Dny otevřených dveří. Díky spolupráci s místními společenskými organizacemi je škola aktivně zapojena do kulturního a společenského života obce a podporuje u žáků jejich sounáležitost s místem a krajinou, ve které žijí.

Výsledky zájmového vzdělávání korespondují s cíli stanovenými ve školním vzdělávacím programu. Spolupráce školy a školní družiny je kvalitní, obě složky se vzájemně doplňují a plynule na sebe navazují při práci s žáky ve škole i při mimoškolních činnostech. Aktivity pro žáky připravované vychovatelkou, podporují rozvoj jejich zájmů a nadání.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti v březnu 2016 došlo k obměně pedagogického sboru, který se postupně stabilizuje. Ve spolupráci se zřizovatelem proběhla rekonstrukce a modernizace sociálních zařízení, počítačového vybavení a školní internetové sítě. Byla

vybudována a kompletně vybavena třída pro školní družinu a doplněna školní zahrada o hrací a vzdělávací prvky pro zájmovou činnost žáků.

- Vedení školy přijalo od poslední inspekční činnosti opatření a návrhy na zlepšení stavu byly z větší části realizovány. Nepodařilo se zatím výrazněji zefektivnit a inovovat používané metody a formy práce a dostatečně zaměřit tímto směrem i další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Silné stránky

- Velmi dobrá spolupráce se zřizovatelem, společenskými organizacemi v obci a zákonnými zástupci. Aktivní spoluúčast žáků školy na životě obce.
- Účinná spolupráce pedagogů s asistentkou pedagoga vede ke zlepšení výsledků vzdělávání u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáka s odlišným mateřským jazykem a ostatních žáků třídy.
- Sounáležitost školy s obcí a okolní přírodou podporuje u žáků vytvoření vztahu k místu, kde žijí a k rozmanitosti společenského i přírodního prostředí.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Kontrolní systém vedení školy vykazuje rezervy v nízké četnosti hospitací, které se odráží v nedostatečné zpětné vazbě a metodické podpoře učitelů vztahující se k hospitačním zjištěním a závěrům. Málo propojené další vzdělávání pedagogů s koncepcí školy.
- Nízká míra vzájemného hodnocení a sebereflexe žáků, diferenciací učiva pro žáky nadanější, využívání skupinové práce, různých informačních zdrojů a zhodnocení výuky v závěru vyučování.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Vyhodnocovat v souvislosti s kontrolní činností častěji realizovanou hospitační činnost u nově tvořeného pedagogického sboru a předávat pedagogům doporučení a metodickou pomoc ke sledované výuce.
- Podpořit kritické myšlení žáků, více zařazovat úlohy pro nadanější a rychlejší žáky, uplatňovat četnější možnost výběru z úloh různé náročnosti. Do výuky zařazovat využívání různých informačních zdrojů, skupinovou práci a práci s chybou. V závěru vyučování věnovat čas na zhodnocení a sebereflexi žáků.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e- podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání a školní vzdělávací program pro školní družinu platné ve školním roce 2022/2023

2. Školní vzdělávací program pro školní družinu platný (od 1. 9. 2022) ve školním roce 2022/2023
3. Koncepce rozvoje školy v letech 2020 – 2024
4. Třídní knihy základní školy a přehled výchovně vzdělávací práce školní družiny vedené ve školním roce 2022/2023
5. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2022/2023
6. Dokumentace školního poradenského pracoviště ve školním roce 2022/2023
7. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve školním roce 2022/2023 (vybraný vzorek)
8. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků základní školy a školní družiny
9. Školní matrika vedená ve školním roce 2022/2023 (vybraný vzorek)
10. Záznamy z pedagogických rad a provozních porad vedené ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023 (vybraný vzorek)
11. Dokumentace školní družiny vedená ve školním roce 2022/2023
12. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022
13. Plán kontrolní a hospitační činnosti, zápisy z hospitací v základní škole vedené ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023 (vybraný vzorek)
14. Záznamy z třídních schůzek ve školním roce 2022/2023
15. Dokumentace školy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a finančním podmínkám školy vedená ve školním roce 2022/2023 k datu inspekční činnosti (vybraný vzorek)
16. Smlouva o zajištění školního stravování ze dne 1. 3. 2022 vč. aktuálního kalkulačního listu

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Josef Navrátil, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

PhDr. Ing. Ivana Teichmannová,
školní inspektorka

Ing. Klára Kudlíková,
kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.